

А за оныя, кон-то не е възможно да ся задръжатъ както и оныя, кон-то сѫ вѣч извѣнъ училище-то, на работѣ, за да не быхъ пропадали пакъ въ тѣмнинѣ-тѣ на незнаніе-то, трѣбва да ся погрыжимъ да ся отворять всїду празднични училища за всички калфи и чираци, на кои-то господари-ти трѣбва общиински да ся задлъжаватъ за да имъ отдѣлять по два три часа въ праздниченъ день, та да ходятъ въ тия училища за да си прѣговарятъ това, кое-то сѫ забравили и да научять онова знаніе, кое-то не сѫ могли да научять въ врѣмѧ, кога-то като рядовни ученици сѫ посѣщавали обще-то училище.

Задатъкъ-тѣ на празднично-то училище е, покрай наука-тѣ, да поучяватъ свои-ты въспишаници за да знаѣтъ що е господаръ и какви дѣлности имѣтъ къмъ него, и да ги наставляватъ да пазятъ рядъ, точностъ и вѣрностъ въ всички неговы работи.

Заради това и за тия толко съ нуждни учебни заведенія за народно-то ни просвѣщеніе дѣлжни смы всїду всички да ся затичамъ за тѣхно-то отваряніе и да ся погрыжимъ да бѣдѣтъ и тѣ тѣй сѫщѣ въ добъръ рядъ както сѫ и други-ты. А най-голѣма-та грыжя за това спада на всички наши госпадаре, трѣговци, масторе-занаятчие и вси други, кои-то отъ работѣ-тѣ си сѫ принудени да дръжатъ по единъ два или повече слуги и работници, за душеви-тѣ отхранѣ на кои-то тѣ тѣй сѫщѣ дѣлжни да ся грыжатъ както и за свои-ты собственны чѣда. Заради това и исключително тѣмъ припада да ся грыжатъ около тия училища и само тѣ да ги издръжатъ на свои собственни разносъ — иснафски.

III.

Нѣ и съ едны-ты и съ други-ты училища, колко-то и да сѫ нарядены добрѣ и посѣщаваны отъ млады-ты, все още не е сврьшено всичко за тѣхно-то образованіе. Щото науци ученикъ-тѣ въ училище-то, това е за неговыи умъ и срѣдце само пижчици или распукножи цвѣтица, кои-то едава въ свободный-тѣ общественъ животъ: у дома, у граждански-ты дѣлности, у общественни-тѣ нравственность има да доцѣвтвяи и да даджъ плодъ. Защо-то излѣзе ли еднажъ дѣте-то изъ училище-то, то вѣч нѣма водаче, отъ кои-то да си образува умъ-тѣ и да си облагородява срѣдце-то до зре-